

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Diurnalulu acest'a ese totu a d'ou'a Marti. s'ér'a; dar' prenumeratiunile se primescu n' t'ote d'ilele. Pretiulu pentru Austro-Ungari'a: pre unu anu e 6 fl., pre I semestru 3 fl., — pentru Roman'ă si Tierile latine i streine: pre unu anu 8 fl. (20 franci — ei noi), pre I semestru 4 fl. (10 fr.—l. n.) Unu numeru singlariticu costa 12 cr. v. a.

T'ote s'iodenile si assemnatiunile suntu a se tramite la Redactiunea diurnalului in Gher'ă (Szamosujvár.) Er' diurnalele de schimb precum si t'ote scrierile de a car'ora aparentia ar' fi a se face mentiune in acestu diurnal suntu a se tramite la Proprietariulu diurnalului M. B. Stănescu in Arad.

Insertiunile se primescu cu 7 cr. de linia si 30 cr. tacse timbrale. La repetiri mai dese a unoru si acelor'asi insertiuni se acc'orda reduceri insemnate in pretiulu de inserare.

Collectantii de insertiuni se împartăsiescu in % cuvenitu.

Abonamentele suntu a se face prin assemnatiuni postale: La REDACTIUNEA DIURNALULUI in Gher'ă Szamosujvár. Cei de gente barbara si din t'iera straina se voru adresa: in Siberi'a la Tiarulu, in Chin'ă la Ching-chiling-ho, in Persi'a la Siaculu, in Asi'a si in celelalte parti ale lunei la prefectulu Ban'ia. Pretiulu de abonamentu se primescu in totu soiulu de bani — numai in bani ideali nu.

O scena din viéti'a Azurinei

séu
Amorulu variantu

de
Casacu.
(Urmare.)

VII.

Gugumanescus nebunu de bucuria, nebunu de amorulu ce luase nascere in anim'a s'a, incep' se fuga pe strade, duc'ndu-se acasa, fora a-si lua sér'a buna dela amicululu seu Bébè, care remase estasiatu de-acésta fuga.

— Dens'a me iubescé! esclama Gugumanescus candu intra in casa; o! Azurin'a mea, câtu de frum'osa esti, câtu de démna de admiratu si câtu fericire mi-a produsu acésta séra. . . . Pare cá inceptu o noua viétiă . . . dieu asiă . . . uite anim'a 'mi salta cu putere . . . serman'a, se bucura cá si mine, mititic'a, i-i pare bine, ca sum iubitu si cá iubescé pe cea mai frum'osa macmuzella din lumea acésti'a. D'apoi mie? Ore eu nu sum totu atatu de fericitu cá si dens'a? . . . D'oméne, se nu fie unu visu! . . . C'átu de multu asi vrea se fiu frumosu pentru cá privirile sale atatu de dulci si imbetat'óre, un'a din nenumeratele radie ce exalá ochii sei, se se póta propti numai in mine precum privirile mele se tiéntescu numai pe dens'a.

Azurino! esti asié de frum'osa, — aci se face abstractie dela pestrui si . . . ; — ochii au at'at'a dulcétia inc'átu si unu orbu s'ar' pareă inlantiuitu de puterea magica si electrica a loru!!! . . .

Vorbele incepura a es' fora síru, ideile erau n'antielesé si gradulu de fierbintiéla ce predominá creierile, erá póte 60° Reumur. Camer'a, cu cea mai mare furie, cá unu leu prinsu intr'o cursa strémta, erá ocolita, — cându de-odata se oprí, incep' se zimbésca, d'ic'ndu:

— Dar' spune-mi cá esti fericita de hamorulu meu, cá tu numai acésti'a doriai si cá 'ti e de ajunsu! Spune ca me iubesci. . . . Ce, nu e asié? . . . O . . . multiamita t'fe, angede paditoriu alu bunului meu, n'am se-ti dau dreptu fericirea ce-mi dai dec'átu amorulu celu mai ardinte: unu sufletu, una viétiă, t'fe: totulu t'fe! Ah! . . .

Si Gugumanescus incep' o scena mimica, in care luminarea de pre mésa representá pe-Azurin'a. Dupa

mai multe gesticulatiuni, a-caroru semnificare par' ca multumesce dorintiele sale, esclama cu bucuria:

— Asié dar' me iubesci; mi-ai spus'o, mi-ai spus'o acum chiar', acum, candu te-am intrebatu, déca acésti'a nu e unu visu; nu indresnescu cá marea Dumitale bunatate se-mi produca atat'a fericire; desceptarea, in casulu contrariu, ar' fi vai! spaimentat'ória! . . . Caldur'a crescea mereu; — Tu . . . Azurino, tu esti si 'mi apartiéni mie! Oh! multiamimu! multiamimu si merci! Tie 'ti sum datoriu t'ota a mea fericire de-asta séra: nu e asiá? Spune ca . . .

Nici nu terminá fras'a, candu nebunu de fericirea ce pareă cá 'lu incungiura, se repedí, luá luminarea in braéie si crediéndu ca stringe tali'a Azurinei, o alipi de pieptulu seu, dar' . . . luminarea, obiectu brutu si nesim'titoriu la fericirea lui Gugumanescus, 'lu arse si abié atunci vedit' cá Azurin'a lipsescé.

Apoi, cá frapatu de ceva, se oprí indata din mersulu seu, maritu in iutiéla prin durerea arsuri; aretá cu degetulu intr'o parte a camerei, reluándu monologulu urmatoriu:

— Oh! nu, esti tu . . . ; dar' acésti'a e prea multu, dien asié, pré multa fericire pentru unu sermanu de omu! . . . . Ea me dobóra, me omóra! Asié dar' esti a mea, alu meu amorulu teu! O! Domnedieulu meu . . . moo . . . r . . . !

Si ultimulu cuventu i-i inchise gur'a cadiéndu pe pardosel'a camerei, unde remase p'ân' a d'ou'a dí. Somnulu seu f'ú cu totulu neliniscitu: aci se 'nveselá, aci racneá, dedea cu pici'órele, si prin invertiturile s'ale in aceste sbuciumari, ajunsé tocmai sub patu, unde dormi, crediéndu ca tiene in braéie pe Azurin'a.

Candu se luminá de diua, Gugumanescus sf'araiá in fundulu supatului, si i-se pareă ca Azurin'a sta totu l'anga densulu si mișcandu-se spre a se apropiá, es' cu capulu de supatu; o radia, ce strabatea in casa, cadiendu pe obrazulu lui, tremurat'óre si nesigura cá si surisulu unui betranu, 'lu superá multu si cá mușcatu de-o reptila, sari in susu.

Dar' vai! se isbi cu atat'a putere la capu, inc'átu remase lesínatu mai multu de-unu patrariu de óra. — Candu se tredí din letargie, frigurile 'lu tremurá. —

nu cele ce se tamaduescu prin doctorii, ci celealalte: ale amorului, — si abia putã se ajunga lângã ferestra, o deschise, si 'si redimã capulu pe cotu, cadiendu intr'o profunda cugetare.

Sórele luminã cu majestate bolt'a ceresca, era pamentulu se aflã intr'una complecta intunecime; abie ici si colo, câtiva cloncani, — ciora, — scoteau nisce strigate ragusite, pasarelele sburau, ratacite in drumulu loru; in fine . . . si câinii latrau, stãndu cu burt'a intinsa la sóre.

Totulu erã in mişcare in natura.

Din intemplare, Gugumanescus, ridicandu-si ochii in susu, remase estasiatu si electrisatu de puternicele ochiade ale Azurinei, care se pusese la ferestra, dupa ce tiganca plecase si o incredintiasa cã soçiiu seu va fi Gugumanescus, si care incepuse a se disperã de mult'a lipsire a lui.

Se salutara si unu glonte de hãrtie, in midilocu cu-o pãtra, sburã dela Azuria'a catra Gugumanescus. Hãrtia cadiu in casa. Dãnsulu o luã si, tremurandu din totu corpulu, o deschise, citindu urmatórele:

„Scumpulu meu Gugumanescus“

„Iubitulu meu, vino de sãra la mine, cãci te asceptu in gradina. A t'a

Azurina'a.“

NB. Se nu intri pe pãrta, ci se sari ulicele pe din dosu.“

Atãt'a asceptã si Gugumanescus, inchise ferestr'a, cãci Azurin'a nu mai erã la a sa. Dia'a i-se parũ unu anu plinu de chinuri si dureri; dar' cã se-i trãca timpulu, sub impresiunea scenei din sãra trecuta, compuse urmãtorea poesie, cã se i-o dẽ.

„Te iubescu.“

Sum fericã-a mea frumoşã
Candu pe ceru meru privescu,
Cãci in ori-ce steã luciõsa
Ai tei ochi eu f-i diarescu.
Era candu vre-unu noru voesce
Fericire' a-mi turburã
Chipulu teu atuncea este
Sapatu in anim'a mea.

Unu surisu alu teu alina
Sufletu-mi d'alu seu suspinu,
Er' candu inim'a-ti suspina,
Simtu cã lacrimile-mi vinu.
Tu esti singur'a sperantia,
Pentru care mai traescu,
Jura-mi dar' a ta constantia,
Sufletu nobilu ce iubescu.

Totu in lume cãtu exista
Variãza 'n infinitu;
Numai inim'a-mi persista:
Totudeaun'a te-a iubitã.
Dar' sperantia-'ndata pierã
Fora nici o realitate,
**Si amorulu e durere
Candu nu are veritate.**“

Dupa-ce terminã acestu capo d'opera, plecã la amicul seu Casacu, cã se-i cãra o scrisóre de amoru si totu-de-odata sub form'a unui visu. Acest'a i-i dede urmãtorea compusatiune, ce o avã si densulu dela unu fostu adoratoriu alu Azurinei.

Èca-o cu mici modificari, dupa ocaziune:

Cher Azurino!

„Permite-mi se-ti rancontrezu unu frumosu visu ce l'am avutu intorcãndu-me dela soirãulu D-tale. Ducãndu-me acasa cu totulu nebulu de fericire, nu sciu cum adormii, cãci, luãndu o carte se citescu, ochii mi-alunecã pe paginie fora se intielegu ceva si cã prin farmecu me aflamu pe marginea unui riu.

„Ceriulu erã seninu; numai singuru clocotulu spumegosu alu riului, batutu de rãt'a unei mori, intrerupeã

tacerea serei de-o adũnca linisce. Sãlcii stufoşe, plecate de-asupr'a apei aruncau nisce umbre verdi si stravediatãre, pre cãndu mai departe riulu refrangea cu atat'a stralucire albastrulu de susu si radiele scanteitãrie dela apusulu sãrelui, incãtu fora dealurile ce-lu despartia de ceru, aurulu si azurulu undei s'ar' fi confundatu intr'o cascada stralucita cu aurulu si azurulu firmamentului. Lungele trestii de pre tiermi f-si plecau virfurile loru de catifea nãgra sub usiãr'a suflare a zefirului, ce se ridicase cu sfãrsitulu dilei; cãci sórele se perduse puçinu cate puçinu dupa o mare banda de nori purpurii stralucindi pe margini cu focu. . . .

„Aerulu viu si sonor uducea din departare unu armoniosu cantecu produsu de ensemblulu a sute de voci de privighitãrie; asemenea prin arborii . . . Erã ceva Dumnediescu, ceva cu totulu departe de realitate,

Pre candu priviam cu extasu tãte acestea, mi se parũ ca prin sãlcii se aude o fasiitura fina si . . . o domne! o fiintia angeresca, o creatura divina aparũ. — Avã o albãtia asiã de espresa incãtu credeai ca este nimfa apei; unu peru blondu f-i umbrea gũtulu, ce pareã a fi taiatu de celu mai mare artistu alu antichitatii in marmur'a Italiei cea mai fina; gur'a mica, rumena se deschidea, lasandu se se veda doue rãnduri de dinti albi cã margaritariulu; nisce sprãncene bine pronuntiate se perdeau cu incetulu aprãpe de temple; genele lungi, incretite usioru, si nisce ochi admirabili. Acãst'a fiintia, carei'a natur'a f-i dedese atat'a frumusetia, erati D-vostra, Domnisiãra. Indata ce ve vediũ, incepũ se tremuru, nu sciu de ce, cu cãtu te apropiãi inim'a mea saltã, me 'necã ceva, vrãnu se fugu dar' nu potãmu.

In sfãrsitu stateai langa mine, man'a D-tale atinse pe-a mea si unu fioru placutu simtãi in totu corpulu.

M'ai intreatu de ce sum tristã?

— Sum tristã, am dõsu, fiindu-ca sãrtea me persecuta. Te iubescu din minutulu ce te-am vediutu, me consumu de amoru si de dorere! . . . ai mila de mine! . . . ffi buna si nu me insielã. Ore cugetat'ai la mine de candu m'ai diaritu. Privesce-te in und'a riului si vedi catu esti de frumoşã, de placuta. . . . Dãca vre-o data sufletulu lui D-dieu ar' luã o forma de argilu, cã se se arete omeniloru, ar' luã form'a D-vãstre, alu carui sufletu e unu parfum u ce me imbãta de fericire. . . . O! lasa-me a me imbãtã de amorulu teu! Natur'a ins'asi iubescu, ca pare ca ne privesce si ne dice: grabitã-ve, iubiti! cãci mãne veti fi tieriua! . . . Cine pãte se me despartia de ce'a ce iubescu, buzele-mi inflacarate si arse de friguri de apele reci ale fũtanei?

— Gugumanescule, 'mi dõsesi, me spãrii cu vorbele t'ale. . . .

— Oh! lasa-me se sorbu parfumulu desfatatoriu alu sufletului teu, lasa-me se me imbãtu de sarutarile t'ale.

Tu 'mi zãmbisi, deschidãndu-mi braçiele spre a me primã si a ne sarutã.

O! ce momentu dulce! O, ce placere voluptãsa, ce sensatiuni divine. . . . Unu fioru 'mi strapunse corpulu si vai! me desceptai, eramu totu cu cartea in mana, era lamp'a abie mai luminã camer'a nnde me aflamu. Pusei mãn'a pe frunte, o sudãre rece mi-o brasdã, tremuramu si mintea 'mi erã cu totulu confusa. O! Dãmne atotupotinte, de ce 'mi amaresci dilele si le 'nveninedi cu veninulu celu mai fãrte care rãde si consuma sufletulu meu: amorulu?

Déca unu visu fû atatu de dulce si placutu, dar' realitatea catu trebue se-mi fia de preliuita. Nu e asié D-sióra cà numai o minune cerésca póte se realizeze acestu visu?

Alu D-t'ale adoratoriu pana la mórte
Gugumanescus.

Dupa-ce o transcrise cu cernéla aurita, o puse in plicu impreuna cu poesi'a si o tramise prin unu servitoriu discretu la adres'a Azurinei.

(Va urmá.)

SFÂNTULU TIGANESCU.

(Satira populara din Bucovina.)

Pe la târgu la Blagovesce¹⁾
Totu tiganulu are pesce,
Numai dad'a nu gasesce.

Venit'a Blagovesinic'a
Se se duca si dadic'a
Dupa pesce unde-va.

Dad'a, omu cu chipsuiala,
A luatu la socotéla
Si la mare sfatuiala
Pe toti fetii sei
Cei mai paralei
Si s'a resgânditu
Si le-a croncanitu,
Si s'a cugetatu
Si le-a cuventatu:
„Gangureii mei!
Ficiori voinicei,
Voinici paralei!
Cum ar' fi mai bine
Si cum se cuvine
Cá se me ducu eu
Pân' la helesteu²⁾:
Pe josu o 'n carutia,
Ori in telegutia
Ca se v'aduca pesce
Multu si cu nadejde?“

Ficiorasii dadii
De p'in fundulu siatrii
Albi cá si carbunele,
Negrii cá taciunele
Si flaméndi cá canele,
Cum 'lu audíra
Dreptu in susu sarira
Cu dintii rînjiti
Cu ochii bolditi,
Cu dintii cá grebl'a
Cu ochii cá stecl'a,
Si 'n susu cum sariá
Astfeliu croncaniá:

— „Dada! nu asia!
Pesce multu se fie
I-ti trebue tfe
Nu telegu-cióra
Ci o caru-cióra,
Cu o epu-cióra
Si se mergi cu ea
Altmintrelea ba!“

Dad'a i-ascultá
Ei cum croncaniá,
Cum 'lu sfatuia
Si degrabu s'a dusu
Si 'ndata-a adusu,
La carutia-a pusu,
A pusu la carutia
Scump'a lui Albutia.
Alb'a inainte,
Ca ea-ai mai cu minte.
Alb'a si la róte,
Oisce góla pe de-o parte,
Alb'a dá de nu mai póte.

Si-avea, dad'a, avea,
Cum nu se mai pomeniá
O carutia 'nferecata
Cu aciá de buci legata,
Cu rótele de malaiu,
Cu rud'a de putregaiu,
Cu butucii de haldanu
Cu spitie de leuscénu.
Si cum s'a pornitu la drumu
Din carutia esiá fumú.
Si-i erá drumulu
Cá si scrumulu,
Si cararea
Cá si sarea,
Si calea cá bumbaculu,
Totudeauna-si rumpea capulu
Si mergea,
Mari, mergea
Duraindu
Si sfáraindu
Totu la carutia 'mpingându.
Si 'ntr'o dí de véra
A esitu pe pórtá-afara.
Asié de tare mergea
Caruti'a ce dad' avea.
Si cându se punea
Putea numerá
Parii si poprelele
Si tóte nuelele.
Si mergea, mergea,
Pe unde trecea
Colbulu ca saria,
La delu totu cu opintele
Si la vale cu oprele,
Ér' pe siesu
Mergea dad'a si pe josu.
Si cându sórele-a fostu gat'a
A ajunsu la Salt'a-Balt'a.
La Salt'a Balt'a sositu
In tóte partile s'a bolditu,
Cáci n'a sciutu:
Ce se pue:
Balt'a in carutia,
Ori caruti'a 'n balta?
A pusu totu caruti'a 'n balta,
Ca erá si cam uscata.
Si cum a pus'o indat'
Pescii toti s'au adunatu
Si s'au aninatu:
Pe tóta spiti'a
Grindeliti'a,
Pe tóta spitisiór'a
Mrenusiór'a,
Pe totu spitisorulu
Pescisorulu,
Pe totu cuiulu
Motiacuiulu,
Pe totu craculu

¹⁾ Blagovescenia — Bunavestire.

²⁾ Lacu cu pesci.

Crapulu.

Ér' pescele celu mai mare,
 Celu mai mare si mai tare,
 Unu crapu mare si betránu
 Cu capulu câtu unu ciunu,
 De pe spitia
 Pe spitia
 Tiupu la dad'a in carutia.
 Dad'a hati de capu
 Si cu densu 'n sacu,
 Si la fug' acasa
 Se-lu pue pe masa
 Se-lu forostoiasca
 Si se-lu pregátésca
 Cu untu si cu casiu
 Pentru copilasi,
 Dragii dadii gangurasi.
 Si mergându catra casa
 Éca 'n cale-i iasa
 O carte frumósa.
 Elu cum mi-o zaresce
 La ea se blinzescé,
 Se pléc' o radica
 Ne spuindu nemica
 Si 'n punga mi-o 'ndésa
 Si mi-o duce-acasa.

Acasa sositu
 Multu s'a resganditu:
 Cine s'o cetésca,
 Se i-o talmacésca?
 Dragulu dadii fetu
 Mare logofetu?
 Ba totu celu mai micu,
 Ca e mai voinicu!

Fetulu celu mai micu,
 Cu multu mai voinicu,
 Cartea mi-a luatú
 La ea s'a 'nholbatu,
 A ceti s'a datu
 Si 'n ea mi-a aflatu
 Astfeliu insemnatu :

„Cazani'a tiganésca,
 Toti tiganii sà-i stropsiasca!
 Cându voru mâncá Români
 Casiu cu pâne,
 Atunci voru mânca tiganii
 Carne de câne!“ . . . .

Cu-acelea cu tóte
 Cea vestita carte
 De-o parte-o-a lasatu
 Si ér s'a apucatu
 De capulu pescelui
 Din fundulu sacului.
 Si l'a pusu ca se se cóca
 Blagovesniculu se tréca.
 Si l'a pusu dad'a pe spuza,
 Pescele-a cântatu in frundia.
 L'a mai pusu apoi pe focu.
 Pescele a facutu „mniorecu.“
 — „Ie-lu dada! c'acuma-i coptu!“

Dad'a l'a luatú de coptu,
 Dar' pescele n'a fostu coptu
 Si l'a pusu éra pe focu,
 Apoi s'a mai dusu prin casa
 Pe lângá masa
 Si cându s'a 'nturnatu
 Atunci a mânatu

Pe celu fetu

Logofetu
 Se-lu véda de nu e coptu.
 Fetulu iute se duse
 Si din gura-i spuse
 — „Audi dada, ori n'audi,
 Ori n'ai clontiu ca se respundi?
 Dumniata l'ai pusu in spuza
 Si elu a cantatu in frundia.
 Dumniata l'ai pusu pe focu
 Si pescele-a facutu „mniorecu.“
 Dupa dénsulu dada 'n graba
 Ca, éu, nu-i lucru de siaga,
 Ca pescele-a trecutu drumulu
 Si 'napoi a remasu fumulu,
 A trecutu de ceea parte
 Si-a luatú si sperl'a 'n spate?“

Dad' atunci cam mâniosu
 A luatú iute-unu barosu
 Si s'a dusu ér de l'a prinsu
 Si in casa l'a adusu
 Pe vérfulu mesii l'a pusu
 Si toti copiii si-a strinsu,
 Toti pe lângá masa
 Câti erá prin casa,
 Si-a prinsu a-lu cinaltú
 Si din gur'a croncaní:
 „Cine-a mâncá pesce bunu?“
 „Dad'a! ca-i omu mai betránu!“

Dad'a a gustatu,
 Dad'a a mâncatu,
 Cum a gustatu
 Cum a crepatu.
 Cum o bucat' a 'nghititu
 Ochii din capu i-au saritu.
 Bine cum s'a saturatu
 De-aun'a fostu omu curatu.
 Cu atât'a nu s'a lasatu,
 Inc'o dat' a mai gustatu.
 Si cum bine s'a hranitu
 De-aun'a sfântu a esitu,
 Unu sfântu mare si vestitu
 Cum nu s'a mai pomenitu
 Vr'odata pe-acestu paméntu.

Cu-acelea cu tóte
 Dad'a vediéndu-se sfântu
 Cum nu s'a mai pomenitu
 Vr'odata pe-acestu paméntu
 N'a vrutu se mai faca siaga
 Ci de-aun' a vrutu se mérga
 La sfântulu care-i mai mare
 Pe paméntu si pe sub sóre
 Dup'o óla cu chişlégu
 Ca se-i fie 'n lume dragu.
 Si de-aceea 'n data
 S'a luatú din siatra
 Prin siatra
 Si-a cercatu
 Si-a 'ntrebatu:
 Cine-i sfântulu celu mai mare
 Pe paméntu si pe sub sóre?
 Prinsu-i-o atunci de veste,
 Că Dumnedieu se numesce
 A 'ntrebatu: „unde locuesce?“

— „Totu în ceriu,
 Unde-a locuitu si eri!“

Dad'a plinu de bucurie
 Si de veselie

Restantierii suntu rogáti se-si refuiesca socotelele fora amenare!!

C'a aflatu
 Ce-a cautatu
 S'a intorsu de grab' a casa
 Si s'a pusu in capu de masa
 Pe-o ciota putregaiósa
 Ca se se mai sfatnéscă.
 Puçinu se mai chipzuéscă
 Cu ficiorii sei
 Cei mai paralei
 Ce va face elu?
 Cum va merge elu?
 Pan la sfântulu celu mai mare
 Pe paméntu si pe sub sóre?

Atunci fetii dadii
 De prin fundulu siatrii
 Au prinsu a se sfatui
 Si mereu a croncani:
 Ce se-i dee lui pe cale
 Ca se mérga la sfântulu celu mare?

Celu mai mare fetu,
 Fetu si logofetu
 Iute s'a ganditu
 Si s'a resganditu,
 Si i-au sfatuitu
 Pe toti fratii sei
 Mari si mititei
 Ca se mérga ei
 La Români prin satu
 Dupa capetatu.

Fetii s'au dusu toti indatu
 Si-au strinsu unu sacu indesatu
 De taritie de-ordiu maşcatu
 Si l'au spusu pe sfântulu loru
 De-a supr'a taritiiloru
 Ca se se sue sub sóre
 Pan' la sfântulu celu mai mare.

Sfântulu atunci s'a suitu,
 Dar nemicu n'a ispravitu.

Vediéndu ei ca se trudescu
 Si nemicu nu ispravescu
 S'au datu intr'o di de véra
 A stringe de pe ogóra
 Pae cópte de secara,
 Si-au facutu din ele-o scara
 Si i-au pusu fuscei de céra.
 Si-au facut'o de-a ajunsu
 Mai pan' la Dumnedieu susu.

Acum sfântulu apuca
 Se se sue 'n tréb'a sa
 Pe cea scara
 De secara
 Si cu fusceii de céra
 Pan' la sfântulu celu mai mare
 Pe pamentu si pe sub sóre.
 Pe scara candu se suiá
 Diua buna cá-si lua:
 De la frati, de la surori,
 De la bordeiulu cu flori,
 De la copii si muere
 De la casa si avere,
 De la némuri si vecini
 De la prietini si straini.
 Si pornindu-se pe cale
 Ii steclia ochii pe vale.
 Si suindu-se in susu
 De vr'o trei prajini de susu
 A vediutu ca nu mai póte
 De-unu doru mare ce-lu strebate
 Din calcâe pâna 'n cóte.

De dorulu copiiloru,
 De jelea némuriloru,
 Si de-aceea a strigatu
 Cu glasu de sfantu, minunatu,
 La celu fetu
 Logofetu
 Albu cá si carbunele,
 Negru ca taciunele,
 Cu ochii ca de chişlégu
 Pe care-lu avea mai dragu
 Se-i ascérna ce-va móle
 Ca se nu-lu dóra la fóle
 Candu a fi se fie
 Éra 'n josu se vie.

Celu fetu
 Logofetu
 Albu cá si carbunele
 Negru ca taciunele
 I-a ascernutu inte-o grapa
 Si i-a pusu sub capu o pétra,
 Sub picióre
 Unu cuiu mare.
 Si sub cóste
 Cuie próste,
 Sub calcâe
 Mii de cuie.
 Si de pusu candu le-a gatatu
 Sfântu 'ndata'a si picatu
 De-a hup'a
 De-a tiup'a.
 Si cum a picatu
 In bucati s'a desplicatu,
 Draculu l'a luat.

Fetii toti au alergatu
 Se véda ce s'a 'ntémplatú,
 Pe-unde sfântulu a umblatu.
 Dar' sfântulu érá 'nghieciatu.
 Feti-atunci s'au superatu,
 Dracului prasniciu l'au datu
 Vedéndu ca i-au insielatu
 Si nemicu nu le-a adusu
 De la sfântulu celu de susu.
 Dar' socotindu-se bine,
 Ca de-odat' nu se cuvine
 A cere de la sfinti tóte
 Mai nainte de-a loru mórté
 Pe 'ncetisioru l'au luatú
 Intr'unu tiolu negru-vergatu
 Cu sparturi in florilatu
 Si l'au dusu de l'a 'ngropatu
 Unde-i loculu mai curatu
 Intr' unu cornisioru de gardu . . .

S. Fl. Marian.

Omulu fara bani.

Omulu fara bani este: unu caru fara de róte, o casa fara de ferestre, unu scaunu fara de picióre, e masa iatinsa fara bucate, unu ou fara mediu, o lampa fara lumina, unu arbore fara frundie, o casatoria fara indestulare, unu catoriu fara fórfeci, unu barbieru, fara briciu, unu orologiu fara aretatoru, o haina de érna fara captusiéla, unu ciubucu fara tiéva, o palaria fara paretu, o tabachere fara tutunu, unu picatoru fara penelu, unu nuvelistu fara minciuni, o bute fara de fundu, unu jucatoru fara jucatóre, o epistola fara subscriere, unu lacu fara pesce, ochelari fara sticle, calaretii fara calu, unu paunu fara pene, unu actoru fara sufferu, o carte fara foi, unu Redactoru fara abonati, unu cutitu fara taisi, unu venatoru fara pusca, unu copistu fara condeiu, o víora fara córde, unu medicu fara bolnavi, unu advocatu fara clienti unu preotu fara poporu, unu dascalu fara scolari. Dem,

Restantierii suntu rogáti se-si refuésca socotelele fora amenare!!!

Convocare.

Superându-se pre noi sor'a Trénc'a că nu am potut'o primí cá membra in aliantí'a nóstre; pentru cá se se convinga ca scopulu aliantiei nóstre este salutaru, basatu pe statutele aprobate de patronulu nostru Hantataru;

Considerându cá: numerulu membriloru aliantiei nóstre s'a sporitu cu: *Veselia Martiru, Nasu Holbatu* si *Plesiu Faurulu*, proprietariu mare de gazdaritie cucernice a cároru eieptare trebue aprobata;

Considerandu cá: un'a membra démna de numele familiei s'ale, fal'a pilaritielor *Lenuti'a Martanuti'a* nobila de *Ilova* este in jele alba prin silit'a mórte a lui *Fleura* impunsu de *Spine*, demnulu urmatoriu alui *Cercelu* cu halal lungu dela *Ilova*; carei'a trebue se i se esprime condolintia din partea aliantiei;

Considerându cá: tienerea de siedintie e intetsta, prin urmare aliantí'a are se se constitue amesuratu Statutelor; *)

Pe aceste consideratiuni subscrisulu comitetu provisoriu esecutivu se sentiesce indemnata a convocá adunarea generala a aliantiei nóstre in Orasiulu *Capdenas* la resiedinti'a membrei *Lenuti'a Martanuti'a* nobila de *Ilova*, pe diu'a reintórcerei lui *Fans*.

Datu in diu'a dimissionarii padurariului *Burgamana* 1880.

Len'a Hotiopélca m. p.   *Lenuti'a Martanuti'a* m. p.
nobila de *Ilova*,   not. ad hoc.
presiedinta ad hoc.

Din mandatulu mai inaltu:

Cucuveic'a Folticosu m. p.
Cursoriu.

Canteculu unui Némtiu.

Sint germanu de origina
De-a lui Hermann stranepotu;
A-ber wer? wer ist de vina
Wenn ich beleibe Narr de totu?

Chiar' la Heldeberg la Schule
La min carte invetiatu...
Dusu der Esel in die Muhle
Se inveti chintatu und jocatu!!

Candu venitu in Romanien,
Avutu Stifel peste Stock;
Dar' acum poteti zu sehen
Gott sei dank! gasitu norocu.

Gitrau Diener fostu la mine
Zu einem Heren, Niemand
N'a potutu dice mai bine
„Mein Herr ich Küß' die Hand.“

Acum sint Schakspieler mare
Wenn Zie wallen acrobat,
Gott sei dank! un wenig stare
Facutu numai din jocatu.

Daca frei scii cum la „Diener“
Cum la mine nume avemu,
Mit frumósa vorba „Hinger“
Lesen sie zusammen „Chem“....

Perdafulu.

*) In curendu se va publicá protocolulu Siedintiei cu Statutele.

Solgabiroulu cu unu tieranu din cerculu seu.

Solgabiróulu ** fiendu si proprietariu in comun'a S. — Gat. mersé se-si viziteze atátu cerculu cátu si mosi'a si convine in capulu satului cu unu tieranu care nu-lu salutá, nevediéndu-i pintenii din trasura. Solgabiróulu îngâmfatu se crediù in dreptu se reflecteze pe tieranu si se-lu silésca a-lu respectá dupa cum merita, — pentru ace'a 'lu agrali cu asprime:

— Norocu mei române!

— Se traiesci mei jupâne!

— Me!

— Da ce me?!

— Cene este mai mare la voi in satu?

— Porcariulu din capulu satului.

— Nu asié mei române!

— Da cum mei jupâne?

— Cine mânca mai bine la voi in satu?

— Dapoi de-ace'a nu-i nici ocaintia, ca si io máncu destulu cându mi-e fóne.

— Nu asié mei române!

— Da cum mei jupâne?

— Cine se tiene mai bine la voi in satu?

— Schiopulu celu cu petiorulu de lemnu, ca acel'a se radiema bine pe doue bâte cá se nu cadia cum'va in vre-o parte.

— Nu asié mei române!

— Da cum mei jupâne?

— Cine are mai multi 'bani in satu?

— Da collectorulu de dare, ca la elu totu-de-a-un'a suntu creitari.

— Dúte la naib'a mei române!

— Batar' si tu mei jupâne!

Dupa acestea se despartira.

In diu'a urmatóre esindu d.-lu solgabiróulu la venatu pentru de-a-si visitá totu-odata si padurele, intálnesce pre acel'a-siu tieranu cu unu caru de lemne si necunosctându-lu érasiu 'lu agraesce:

— Norocu mei române!

— Se traiesci mei jupâne!

— Dar' ce aduci pe caru?

— Paia.

— Minti mei române ca-acelea 'su lemne.

— Dapoi déca vedi sariti-ar' ochii! de ce me intrebi?

D.-lu solgabiróulu se mania focu si presupunendu ca totu celu din diu'a precedentá póte se fia, 'lu agral:

— Me, me, române!

— Ce-i mei jupâne!

— Dar' tu esti cel'a de ieri?

— Ba io nu-su de ieri. ca celu de ieri e in léganu, da io-su de vre-o treidieci de ani!

Solgabiróulu pacalitu se departá, ne mai pofindu mai multu respectu dela români tierani.

De ce nu trece calea ferata pre langa Turd'a?

Multi din caletorii la adunarea generale a „Asociatiunii transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu — intruninda est'tempu la Turd'a in 7 si 8 augustu st. n. — vediendu-se siliti a face — dela statiunea Girisiului — cu caret'a o cale mai de o ora, 'si voru pune intrebarea de mai susu.

Ei bene noi cari ni-am propusu a departá tóte gândurile si a indestulí tóte curiositatile neliniscitóre vomu a prevení si acésta curiositate descoperindu cá: de ce nu trece calea ferata pre langa Turd'a.

Cându erá vorb'a de a se taiá locul pentru calea ferata s'au cerutu si din teritoriulu hotarului Turdei par-tea ce cadé in leni'a desemnata spre acestu scopu.

Atunci s'au intr'unitu centumpaterii adecáte alesii orasiului — mare parte ómeni cu puçina intellegintia — si provocati prin presidiu cá se se dechiare ca dá-oru din hotarulu loru terenu pentru locomotiva au respunsu: nu ne pasa, acolo-i berculu cuprindá-lu, dar' locu de pasiune nici decumu nu i-omu dá ca nici nóue nu ne ajunge — védia de-si cáscige pasiune din alte hotare!

Jidovulu.

Haidhe! haidhe! lha vhecfnhulu
Chá si chumperi dhila hielu:
O ghisce, dieu dieu, si-o rhatie
O gheina si-unu vhitielu.
Mhi li dhá st in credhintie
Hieu acésth'a bhini-o sciu
Iar' multiamu de aschipthari
Iho ioiu dhá puçinu rachiu!

Lha vhecínulu leu mham dhusu
Ghisce, rhatie-amu thirguithu,
Iar' la urme chindu sosti
Therminusiulu de plathitu
Ne-avhindu chu ce-i plathí —
Lh'am amhagitu, maghulitu
Se mhe lháse ch'oi plathí
Pretiuulu ce e chuvhinitu.

Dar' vhcínhulu unu omhu phurhavu
Nhu mhe mhai lasá dhe lhocu
Ci mhe aphucá dhe bharba
Shi'mi fachú phelea cojhocu.
Iar' io fhórte sphariatu
Strighám io dhin alhui máni:
„Lháshi-me bhadhi Johanni,
Nhu mhai fachu thirgu chu Rumháni!“

S. P. S.

Risete si Zimbete.

— Suvenire dela Sâmbat'a mortiloru.

Scen'a se petrece la cemetereulu Belu.

Doi amici se întâlnescu.

— Ai pe cine-va inmormmentatu aci?

— Da, pe sócr'a-mea.

— Me miru ca n'ai datu-o uitarei.

— Am grigia de-a vení in toti anii, cá se cetescu inscriptiunea de pe piétr'a mormmentului, spre a me convinge ca e intr'adeveru mórtá, cá-ci totu mi se pare ca visezu.

* * *

— Intre doi amici.

— Spune-mi sinceru amice, de ce ti-a fostu mai multu frica in viétia?

— Pána acum de nimicu, dér' voiu avé atunci candu voiu morí si-mi voiu vedé numele meu trecutu in jurnalulu printre morti, la rubric'a necrologu.

* * *

— La unu tribunalulu corectionalu.

Presiedintele (catra martoru). — Te plângi cá ti-a furatu batist'a?

Martorulu. — Da, domnule presiedinte, si cá proba iata ca mai am inca un'a cá ace'a.

Presiedintele. — Ast'a nu e proba, éca si eu am un'a totu asia in buzunaru.

Martorulu. — Se póte, cáci 'mi lipsescu mai multe.

* * *

— Pentru ce nu redica mân'a.

Presiedintele. — Martoru, redica mân'a si jura ca totu ce spui e adeveratu.

Martorulu. — Se redicu mân'a? — nici odata! M'ati condamnatu in anulu trecutu la doue luni de inchisóre pentru ca am redicatu mân'a asupr'a proprieta-riului meu!!!

* * *

Dialogu intre doi soci.

— Cum mai 'ti-e nevasta? — Totu asiá de reu, Si cu bóla-acést'a m'am disperatu dieu!

— Lasa se chiemu doctoru, elu 'ti va prescria Pentru a t'a bóla vre o doctoria.

— Sum satula; viétia-mi e chinu pentru mine Asiu vré multu mai bine, cá se me sfársiescu.

— Déca credi, nevésta, c'o se te faci bine Lasându asta lume, nu me 'apotrivescu.

Puricele.

Carti de minune eftine, acomodate de presente si premia:

Amoru si dincolo de mormentu. Novella de Ponson du Terail tgaducere de N. F. Negrutiu. Pretiuulu 20 cr.

Apologie. Discussiuni filologice si istorice magiare privtóre la Románi invederite si rectificade de Dr. Gregoriu Silasi. PARTEA I. Paulu Hunfalvy despre Cronic'a lui Georg. Gabr. Sincai. — Pretiuulu 20 cr.

Ifigeni'a in Aulid'a. Tragedia in 5 acte, dupa Euripide tradusa in viersuri de Petru Dulfu Pretiuulu 26 cr.

A se adresá
la imprimari'a
„Georgiu Lazaru“
in Szamosújvár.

Ifigeni'a in Tauri'a. Tragedia in 5 acte, dupa Euripide tradusa in viersuri de Petru Dulfu. Pretiuulu 20 cr.

Bibliotec'a Sateanului romanu. Cartea I cuprinde materii forte interesante si amuzante. Pretiuulu 20 cr.

Bibliotec'a Sateanului romanu Cartea II. Pretiuulu 20 cr.

Renascerea limbei romanesci in vorbire si scriere invederita si apretiatá de Dr. Gregoriu Silasi. Pretiuulu 26 cr.

ASSECURATI-VE SEMENATURILE VOSTRE CONTR'A GRINDINEI!

SOCIETATEA ACTIUNARA FRANCO-UNGARA

DE

ASSECURATIUNE

in Budapest'a

[FRANCO-HONGROISE]

din a carei'a capitalu foundationalu staveritu in suma de

20 milli6ne franci s6u 8 milli6ne floreni in auru

s'au depusu deja prin actiunari in bani gata

10 milli6ne franci s6u 4 milli6ne floreni in auru

cari s'au ellocatu parte in cele mai de frunte bance din capitala parte in hartie de statu ungare

primesce assecuratiuni :

1. **contr'a daunelorou causate prin focu si esplosiune**, in edificia si obiecte mișcat6re;
2. **contr'a daunelorou causate prin grindina** in totu soiulu de produse economice;
3. **contr'a daunelorou causate prin transportu** in veri-ce bonuri s6u marfuri espedate pe uscatu ori pe apa;
4. **contr'a daunelorou de chômage**, adeca a daunelorou cari in casuri de focu ori esplosiune urm6za din impușinarea venitului ori intrerumperea s6u chiar' incetarea munc6i;
5. **contr'a daunelorou causate prin spargere de iegi** — g6muri la ferestri, oglinde etc.;
6. **pe vi6ti'a omului**, in specia: **assecuratiuni de capitale, eventualminte si cu adausulu de a se esolvi inainte de m6rte la unu anumitu terminu, assecuratiuni de renta, pensiune si zestre.**

Ac6sta societate, in fruntea carei'a stau Domnii **STEFANU BITT6** c6 presidente Br. **BELA B6NHIDY** si **EUGENIU BONTOUX** c6 vicepresidenti si **LUDOVICU MOSKOVITZ** c6 directoru generalu, avendu capitalulu foundationalu mai susu mentionatu, tende onoratului publicu assecuratori6 deplena garantia in t6te privințiile; si la contractarea de assecuratiuni offera **cele mai avantagi6se conditiiuni si cele mai mari favoruri possibili**, — 6r' daunce obveniente **le regul6za si reint6rce** in tempulu celu mai scurtu si in modulu celu mai convenabilu.

Offertele de assecuratiuni le primescu si desluserile necesarie le dau cu t6ta promptitudinea Agenturile principale si cercuale si

Agentur'a principala din Aradu
la **J. M. SCHULHOF** si **FIIULU**

Aradu Strat'a Atz6l-P6ter nru 1.

(in cas'a — mai inainte — MOLLFISCH.)

[1—20.]

ASSECURATI-VE SUPEREDIFICATILE VOSTRE CONTRA FOCULUI

PROPRIETARIU
M. B. STANESCU.

REDACTORU
CULTI'A ZIMBESCU.

EDITORU
N. F. NEGRUTIU.

IMPRIMARIA
„GEORGIU LAZARU.”

Assecurati capitalu pentru betranetiele v6stre si pentru urmasii vostri!

Assecurati-ve contr'a tuturor elementelorou distructorie!

TRAIESCA VESELIJA

TĒRA SUPEREA!

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Diurnalulu acest'a este totu a dón'a *Herti* *ér'a*; dar' prenumeratiunile se primescu in tóte zilele. Pretiulu pentru Austro-Ungaria: pe unu anu e 6 fl., pro I semestru 3 fl., — pentru Roman'a si Tierile latine si strefae: pre unu anu 8 fl. (20 franci — lei noi), pre I semestru 4 fl. (10 fr.—l. n.) Unu numeru singlariticu costa 12 cr. v. a.

Tóte siodenille si assemnatiunile suntu a se tramite la Redactiunea diurnalulu in Gherl'a (Szamosujvár.) Er' diurnalele de schimb precum si tóte scrierile de a cǎror'a aparentia ar' fi a se face mentiune in acestu diurnalulu suntu a se tramite la Proprietariulu diurnalulu *M. B. Stanescu in Arad.*

Insertiunile se primescu cu 7 cr. de linia si 30 cr. tacse timbrale. La repetiri mai dese a unoru si acelor'asi insertiuni se accórd'a reduceri insemnate in pretiulu de inserare.

Collectantii de insertiuni se împartasescu in % cuvenitu.

Abonamentele suntu a se face prin assemnatiuni postale: La REDACT UNEA D.URNALULUI in Gherl'a Szamosujvár. Cei de gente barbara si din tíera straina se voru adresá: in *Siberi'a* la Tiarulu, in *Chin'a* la Ching-chiling-ho, in *Persi'a* la Siaculu, in *Asia* si in celelalte parti ale lumii la prefectulu *Baniffa*. Pretiulu de abonamentu se primesce in totu soiulu de bani — nu mai in bani ideali nu.

Haida-ti la oue rosi!

*Dupa datin'a crestina eredita dela mosi
Iata vinu cu voia buna a Ve-mparti oue rosi!
Haida-ti copii, copilitie, toti de viétia romana,
Cari credeti in inviere — ná-ve oue de gaina!*

*Haidati fete si neveste vapsite cu albu si rosiiu
Se ve impartu — dupa meritu — oue mǎndre de cocosiu!
Haidati babe cu ibovnici si mosinegi cu ibovnice
Haidati se ve dau si vóue oue rosi de paturnice!*

*Coconitia, kis die Hand! candu ai sci limb'a romana
Ti-asii dá adi pentru-'nviere oue rosii de gaina:
Dar' fiindu ca tu scii numai cea magiara si nemtiésca
Iata'ti dau (kisasszony tetszik?) unu outiu clocitu de bróscal!*

*Haidati dascali dela sate — alesu cei ce-ati iscalitu
Multiemit'a cea cornuta in Aradulu alduitu;
Haidati toti, cu micu cu mare, se ve dau dupa meritu
Câte-unu ou frumosu de cióra, pré firesce ou clocitu!*

*La prea cinstitoru parenti cari cu multa chibsuéla
Mánca, béu, cult'va burt'a (ce-i avere nationala)
Si cari pentru a loru scóle, facu câtu surdulu la musica,
Le impartu drep'u bráne rosii — oue rosii de furnica!*

*Spaniloru din comitate si domniloru vice-spani
Ce sciu pachetá sudórea bietiloru simpli tierani
Le impartu cu voia buna, le impartu cu mare dragu
Oue mǎndre rosíore, oue pistritie de racu.*

*Ministeriulu cinstitu si domniloru caputati
Ce se asta-'n Pute a pesce, cu alti pré mul'ti luminati
Cá se fia mai capabili a intortocá ce-i bunu
Le impartu adi cu fratia oue rosii de gǎunu!*

*Barlei „Gur'a Satulu“ — cǎci e miseru si-umbra greu,
N'ar' meritá chiar' nimic'a, inse milostivu sum eu:
Nu voiu se-lu lasu fora ou 'n-a pasceloru demanétia,
Deci primésca suvenire unu ou cocositu de ratia!*

J. P. B. din lumea nóua
Grozavu vendiatoriu de oue.

O scena din viétia Azurinei

séu
Amerulu variantu

de
Casacu.
(Urmare.)

VIII.

Se ne întórcemu puçinu înapoi si se vorbimu de Azurin'a.

Dens'a se retrase dela feréstra, cǎci i-se anunçiaso visit'a amiceii s'ale, domnisiór'a Ciuperc'a, care doreá se-si véda prieten'a.

Subiectulu convorbírei fú Gugumanescus.

D-siór'a Ciuperc'a 'lu gaseá dupa gustulu sen.

— Apropo, díse acést'a, observat'ai aséra cev'a?

— Ce?

— Gugumanescus nu-si mai luá ochii dela tine.

Se vede treb'a cá te curtésa.

— Ha! ha! ha! facu Azurin'a, me si iubesce.

— Ce spui!

— Si inca la nebunfa.

— De unde scii?

— Mi-a marturisitu-o.

— Bravo! Dar' tu?

— Eu? Da, puçinu si multu.

— Haida-de, glumesci! Nu te credu ca se faci o astfelu de conchista peruicita.

Probe, drag'a mea.

— Probe? . . . Éca-le, si Azurin'a aréta scrisórea de-amoru alui Gugumanescus scrisa dupa-o ortografia propria a s'a.

— Bunu! Altele, cǎci ce-mi areti e numai declararea s'a catra tine.

— Altele . . . n . . .

Si nu terminá cuventulu, cându servitórea deschídiéndu usi'a i-i dede o scrisóre in mána. Dens'a cuno-scú stilulu si, cu-o bucuria mare, fára chiar' a ceti cuprinsulu, cǎci inim'a s'a 'lu gǎci, dede epistol'a in mǎn'a D-siórei Ciuperc'a, dicúndu:

— Amic'a mea, i-mi cereai si alte probe; éca-le.

D-siór'a Ciuperc'a desfacu scrisórea, alu carui cuprinsu f-lu scímu, si dupa terminarea lectnrei, romane

Dupa-o dimetate óra plecá.

Azurin'a avé in servitiulu seu o fetisióra cárn de vr'o 18 ani, frumósa si plina de grație. Acést'a féta imitându esemplulu stapânei sale, avé séu f-si alesese unu odor. care se-o mángeie, imbetându-se impreuna din cup'a amorului.

Dens'a, cá si Azurin'a, dedusé intálnire amantului seu in gradina, dupa culcarea stapanei sale, adeca dupa-ce se-oru stinge tóte luminarele din casa.

Acestea díse se ne întórcemu la Gugumanescus.

Elu petrecú restulu dílei culcatu a lene in patu; catra séra se imbracá bine si luá drumulu catra locuinti'a Afroditei lui, catra Azurin'a.

Dar', dupa cum in epistola dicea se sara ulucile pe din dosu, Gugumanescus se indreptá spre strad'a X . . . si se apropia de nisce uluci, printre care privindu, cunoscu gradin'a dependinta de locuinti'a Azurinei.

Cá se sara in laintru nu fú decátu o afacere de unu minutu. Cándu atinsé paméntulu nisce brație i-lu cuprinsera si unu capu imbroboditu i-se aretá. Dênsulu începú se tremure, inim'a i-i galopá, si se radiemá de braçiulu tenerci fete; apoi merserá de-se asiediara intr'unu baschetu frumosu si incepura conversatiunea lor. alu carei subiectu erá **amorulu**.

Gugumanescus, in zápacéla s'a n'avú timpulu se observe cá fiinti'a lângá care se aflá densulu, nu erá Azurin'a; schimbându-si colorile obrazului pe róndu cá si Camelionulu, priveá cu intristare, cáci instiuctulu i-i prevesteá o catastrofa.

Radiete lunei — cáci erá o luna turbata — ee cadeau a lene pe obrazulu lui Gugumanescus, facura cá se-i fia observata ace'a palóre de Mariti'a, servitóra Azurinei, de órece erá dens'a, care credea cá tiene in brațiile sale pe Gheorghe, iubitulu seu, si-i díse incetu:

— Ce ai? suferi?

— Nu, nu suferu.

— Adeveratu séu me minti.

— Pré adeveratu; séu cá se dícu mai bine, n'am decátu o singura suferintia.

— Spune-mi-o si mie si nu stá.

— Acést'a suferintia e parerea de reu ca am intardiatu in totudéun'a.

— Ce, díse Mariti'a mirata, care vedea ca erá lumina in camer'a Azurinei, e tárdiu acum?

— Oh! te sciu ca esti o anima sublima, díse Gugumanescus, care uitá totu.

— Si care, reluá Mariti'a, te iubese.

Amendoi se imbracisiera si cándu erá se se sarute, atátu Gugumanescus, catu si Mariti'a se vediuira si scósera unu típetu.

Unu alu doilea típetu se audí din partea opusa a gradinei.

Cá se esplicamu acestu típetu, ee semená cá unu ecou alu celui de-antatu, trebue se ne aducemu aminte ca Azurin'a, fidel'a rendez-voului seu, venise in gradina inea de timpuriu.

Statú pe-o banca aprópe doue ceasuri, contemplandu bolt'a cerésca si diferitele corpuri ceresci ce se aflá semenate pe mant'a cea azurie a s'a.

Nu trecú multu si o umbra aparú la spatele seu; dens'a n'o observase. Umbr'a se apropiá mai multu de Azurin'a, si atingându-o, ecoulu unui sarutu se audí in departare.

— Ah! Dumnedieu! meu, factú Azurin'a cu spaima, cum m'ai spariatu. Pré romanesce te porti domnule.

— Ba se me ierti puicutia, cá sum imbracatu cu haine nemtiesci.

— Te vedu.

Noulu sositu, care nu erá altulu decátu Gheorghe, i bovniculu Maritichei, stá in picióre inaintea Azurinei, contemplandu-o prin intunerecu, cáci Lun'a disparusé **de ruine** dupa unu noru albiciosu,

— Scumpulu meu iubit, díse Azurin'a cu-o voce armoniósá, ce-ar' fi sedusu chiar' pe-unu angelu, — nu de balta, — asiédia-te lângá mine si se vorbimu.

— Se vorbimu, reluá Gheorghe, se vorbimu impreuna, cá-ci me prapadescu de totu. Nu mai potu rabdá. Amorul me muncése, em de ghiesu necontenitu si candu me ducu unde-va, facu totu cá se trecu pe-aci se te vedu la pórtá se vorbimu puçinu cá se-mi alini suferinti'a de care anim'a mea e bantuita.

Pe cándu Gheorghe vorbeá, elu se apropiá din ce in ce mai multu de Azurin'a, o luá in brație fora se intálniasca resistenti'a din parte-i, si cándu erá se se pupe in **botu**, unu típetu se audí in partea opusa a gradinei.

Lun'a, gelósa de amantii cari se pupau, f-si scosese nasulu din noru, si luminá faci'a lor, privindu-i cu dragu.

Azurin'a diari pe cine tiene in brație, típá si lesiná. . . . Dar' tárdiu . . . alu doilea sarutatu erá culesu depre buzele sale rumenióre de mojiculu Gheorghe.

Acest'a fugi spre fundu, si cándu se vediu urmaritu de-o umbra, iuti pasiulu, sari ulicile si se pitulá jos. Gugumanescus 'lu imitá si cándu trecú afara, cadiu pe sermanulu Gheorghe, care se sculá cá unu Leu ranitu si începú se-si mesore spinarea cu noulu cadiutu. Fortiele li erau neegale; unulu din ei si anume Gugumanescus, trebui se cedeze tariei, primindu proptele atátu in falci cátu si pe cealalte parti ale corpului.

Desi intunerecu domniá, desí strad'a erá parasita, cu tóte acestea sgmotulu ce-lu faceau, atrase atentiunea unui sergentu de nópte, care se aflá in apropiare.

Ibovniculu Maritichei, m unsi u Gheorge, la vederea noului sositu, începú se strige:

— Na, satura-te; se mai víi se furi póme de prin gradina.

Sergentulu de nópte, luá pe Gugumanescus, cu totulu amettu de ghiontirile primite, si-lu impinse inainte.

Gugumanescus, desí zapacitu, dar' nu uitase dicatórea, ca: **banulu e ochiulu dracului**, si scormonindu prin busunaru, oferí onestului sergentu cáti-va franci.

— Hei, domnule Hotiu, díse paditoriulu, dupa-ce ai facutu unu furtu, vrei se mai faci o crima, cumperându-me pre mine cá se nu-mi indeplinescu datori'a mea pentru care sum platitu?

Se te ferésca Dumnedieu, nu mi-am mánjitu, dar' nici nu-mi mánjescu eu cinstea mea; mai bine moru de fóme, decátu se me vëndu.

— Da, nu sum hotiu, mái crescine; am venitu aci avendu puçina tréba cu cunón'a *Casandr'a Atiulabescu*.

— Vrei se-o potrivesci, díse bravulu paditoriu. Ti-ai gasitu pe cine se insieli.

Déca aveai tréba cu cucón'a Atiulabescu, veniai si esiai prin faciá, éra nu pre din dosu, sarindu ulicile, dupa cum marturisesce si domnulu acest'a.

Just'a observatiune a paditoriului 'lu incurca cu totulu si Gugumanescus se hotari se suferé durerea cu taria, mai cu séma cá patimea pentru Azurin'a.

Sermanulu Gugumanescus fú condusu la arestulu comisiei din apropiere, unde petrecú o nópte, facându in acel'asi timpu cunoscentia si cu nisce animale, ce-lu turmentara tóta nópte.

A dou'a-dí fú dusu la judecatoriulu de pace, de unde sperá cá va fi liberatu; dar' prin dorerile, ce se aduceau in contr'a sa, atátu de paditoriu cátu si de Gheorghe, fú condamnatu diece díle la inchisóre.

Sermanulu omu, diece díle inchisóre, diece secole de parte de iubit'a lui, de Afrodít'a lui, i-se parú cá va murí de suferintia.

Dar' ce se faca?

Scrisa erá in cartea destinului, se patia si acésta borobótia si n'avea ce face.

(Va urmá.)

Traimu lumea Aprilu.

Pâna cetimu sî scriemu, tusîmu, bemu si pipâmu,
Pâna 'nsielamu pre altulu si pre mintiuni pâpâmu,
Pâna cu faciaria prin lume ne-'nvertîmu
Dicemu c'avemu viétia, noi dicemu cã trainu;
E dreptu cã vegetâmu — pardonu! cuventu utilu;
Aflai spre exprimare: trainu lumea lui Aprilu.

Cetimu si nu precepemu, intielegemu pre dosu
Materi'a cuprinsa. — Dar' e lucru frumosu
A ff omu procopsitu, cu multe buchi in capu
Si nu e lucru greu . . . portâmu barba de tiapu
Si ast'feliu carturari de cei mari devenim . . . éta miculu asilu
Prin care sciuti fôrte trainu lumea Aprilu.

Scriemu, mangîmu papirulu, stricamu tinta si pene,
Cã-ci vedi! pasivitatea o numimu simpla lene.
Si scriemu pe 'ntrecute fôr' conceptu sî idei:
Scriu barbati, juni, mosînegi, copile si femei.
Scrii „tu“ sî „elu“ sî „ea“ . . . dar' dieu eu nu me miru
Cã-ci cã si voi scriu „insu-mi“ cã-i lumea lui Aprilu.

Si tusîmu pre 'ntrecute, unii de officosi,
Altii chiar' din potriua, de prea politicosi;
Unii n'afflamu cuvinte amorulu a-lu rostî
Si deci incepemu numai teribilu a tusî;
Firesece — cã si tus'a e unu semnu visibilu
Cã dieu traimu — si inca chiar' lumea lui Aprilu.

Si bemu . . . sermana lume! bemu totu ce e fluidu
Si cum nu, candu fluidulu contine unu acidu,
Ce ne redã poterea — pierduta prin munci grele (!)
Si ne face se pierdemu ori ce vointie rele;
Bemu deci pe intrecute, betî'a ni-e asilu
In asta lume mândra — traindu lumea Aprilu.

Ah! numai unu fumu dulce, unu unicu dulce fumu
Se-mi vina din luleana ce-mi lasa-acelu parfumulu!
Unu fumu dulce cã mierea, cã iadulu de fierbinte
Si turbure cã norulu ce-duce intemplamente;
Totu fumu cercamu cu totii, toti suntemu fumurati
In lumea lui Aprilu — si femei si barbati!

Ah! tu verbu norocosu, si insasi form'a t'a
Te pune-n rangulu primu, cã-ci scii: „a insielã.“ . . .
Nu e lucru usioru . . . pardonu, m'am confundatu!
Atât'a inse sciu cã-i vorb'a de 'nsielatu:
Betrani. barbati, juni, teneri si fete si neveste
Traescu lumea Aprilu — insielându de poveste.

Nè place a mancã bene si multu totu de-odata
Dar' lucrulu nu ne place — fîntia delicata
De-i dreptu ca este omulu, nici trebe se lucreze
Ci alte lifteria se vedea se-'nventeze,
Vine drag'a mentiuna . . . éta scumpulu asilu
Prin care trainu astadi, cã-i lumea lui Aprilu!

Voimû s'avemu avere, ci n'avemu unchi bogati,
Scimû inse tare bine unde-su bani adunati;
Ne apropiamû de densii, ne confundamû in ei
Si 'nsetu, incetu, cu-'nsetulu devenimû semi-diei;
Dã dieu, si ne sta bine; bravo! voinicu copilu!
Se vede ca noi ducemu adi: lumea lui Aprilu!

Mosînegulu albu de dîle si bab'a 'ngârbovita
Nu facu mai multu mâtanii . . . viétia fericita
Vonéza in amore, iubire cã cei juni . . .
Si nu-si potu cugetare c'-ar' ff nesce nebuni
Candu ar' sperã amore! . . . dar' eu sum, celu umilu
Ce re spunu verde-n facla ca suntemu in Aprilu.

Cocón'a sci gut morgen si jó regelt a dice
Si éta 'ntre Romani se afla neferice;
De scie si bon jourulu, lînga cele citate,
Visédia séu de claustre séu de strainatate.
Si nati'a si tier'a ei nu-i mai potu dá asilu
Cã-ci si dens'a serman'a traesce in Aprilu.

Tramis'amu susu la dieta barbati pré luminati
Si drepturi si diplome le-am datu de caputatu
Se faca ispravi bune, pre noi se ne scutésca . . .
Dar' cum mergu, capétu nume „Somnorea gura casca“
Si dreptu au se totu dórma, eu de ei nu me miru
Ci me miru de noi numai, cã-ci trainu in Aprilu.

Avemu si parenti mari cu barbe argintii
Ce la prim'a vedere ne-apáru chiar' santi de víi.
Cugeti tu mãre frate ca tragemu vre-unu folosu
Cã-i ingrosiamu intocmai cã p'unu gansacu penosu?
Nimicu, nimicu nu misica, nimicu, nimicu nu lucra,
Nice o cauza grava ei nu ni-o descurca,
Ci traescu dîle dalbe . . . nasuri de trandafir
Si au capetatu de grigia cã trainu in Aprilu!

Avemu . . . vai! ce avemû? Avemu dieu seracia
Si inca de cea mandra ce dicemu cã-i lucia.
Noi ne-am agonisit'o prin sarbedulu nostru capu;
Dar' dieu nu ve mirareti, cã-ci sciti cã la protiatu
Se punu vitele bune . . . pentru unu scopu utilu . . .
Mai alesu in epoc'a, in veaculu lui Aprilu!

Nu vedi pre coconiti'a cu rosii si albu pre facla?
Ai jurã cã-i in mandr'a, frumós'a demanétia;
Se n'o credi inse frate! Pre ceriu si pre pamentu
I-ti juru cã a trecutu ea de-unu husos de argintu!
Dar' ea totusi viséza de-unu tenerelu copilu,
Ve rogu inse iertati-o cã-i lumea lui Aprilu.

A, ha! dam'a galanta cu auru si brasete!
(Asié-su in véculu nostru damele pré cochete!)
Dar' nu mai reflectéza ca copilasii-acasa
Nu au imbracaminte, n'au chiar' nemicu pre mésa;
Nu, ea-i cu alte gânduri; . . . scopulu ei e fertilu
Si — se-mi credi cã l'a-ajunge — cã-i lumea lui Aprilu

Dar' ce disei? toti, tôte, micu, mare si cãti suntu
Traescu prin misielia pe-acestu rotundu pamentu.
„Eu“ „tu“ si „elu“ si „ea“ sîreti ne arétamû
Si de pe-o dî pe alt'a viétia ni-o têramû;
Si mergemu fôrte bene . . . cã-ci scumpulu nostu asilu
Susta intru ace'a cã trainu in Aprilu!

Port'a ferecata, in driculu lunei Aprilie, 1880.

J. P. R.

Serbatori fericite!!!

In diu'a inviarei

damu acestu numeru estraordinariu

SPERANDU INVIAREA

din nepasare a restantieniloru
si incassarea estraordinaria

a pretiului de abonamentu restante si
curente.

Numerulu urmatoriu din Marti'a de
22 aprile 4 maiu va aparé cu 2—3 dîle
mai tardloru.

ASSECURATI-VE SEMENATURILE VOSTRE CONTR'A GRINDINEI!

SOCIETATEA ACTIUNARA FRANCO-UNGARA DE ASSECURATIUNE

in Budapest'a

[FRANCO-HONGROISE]

din a careia capitalu foundationalu staveritu in suma de
20 millióne franci séu 8 millióne floreni in auru

s'an depusu deja prin actiunari in bani gata

10 millióne franci séu 4 millióne floreni in auru

cari s'au ellocatu parte in cele mai de frunte bancu din capitala parte in hartie de statu ungare

primesce assecuratiuni :

1. **contr'a dauneloru causate prin focu si explosiune**, in edificia si obiecte mișcatóre;
2. **contr'a dauneloru causate prin grindina** in totu soiulu de produse economice;
3. **contr'a dauneloru causate prin transportu** in veri-ce bonuri séu marfuri espedate pe uscatu ori pe apa;
4. **contr'a dauneloru de chômage**, adeca a dauneloru cari in casuri de focu ori explosiune urméza din impușinarea venitului ori intrerumperea séu chiar' incetarea muncei;
5. **contr'a dauneloru causate prin spargere de iégi** — gémuri la ferestri, oglindi etc.;
6. **pe viéti'a omului**, in specia: **assecuratiuni de capitale**, eventualminte si **cu adausulu de a se esolví inainte de mórte la unu anumitu terminu**, assecuratiuni de renta, pensiuo si zestre.

Acésta societate, in fruntea careia stau Domnii **STEFANI BITTÓ** cá presidente Br. **BELA BÁNHIDY** si **EUGENIU BONTEA** cá vicepresidenti si **LUDOVICU MOSKOVITZ** cá directoru generalu, avendu capitalulu foundationalu mai susu mentionatu, tende onoratului publicu assecuratoriu deplena garantia in tóte privintieie; si la contractarea de assecuratiuni offera **cele mai avantagióse conditiuni** si **cele mai mari favoruri possibili**, — ér' daunele obveniente **le reguléza** si **reintóree** in tempulu celu mai scurtu si in modulu celu mai convenabilu.

Offertele de assecuratiuni le primescu si deslusirile necesarie le dau cu tóta promptitudinea Agenturile principale si cercuale si

**Agentur'a principala din Aradu
la J. M. SCHULHOF si FIULU**

Aradu Strat'a Atzél-Péter nru 1.

(in cas'a — mai inainte — MOLLFISCH.)

[2—20.]

ASSECURATI-VE SUPEREDIFICATIELE VOSTRE CONTRA FOCULUI

PROPRIETARIU
M. B. STANESCU.

REDACTORU
CULITA ZIMBESCU.

EDITORU
N. F. NEGRUTIU.

IMPRIMARIA
„GEORGIU LAZARU.”

Assecurati capitalu pentru betranetiele vóstre si pentru urmasii vóstri!

Assecurati-ve contr'a toturoru elementelor distructorie!